

Erre kitör a vihar. Az ellenzék a padokat verte, az elnököt és a munkapártot szidalmazta.

Végre az elnök erélyes fellépése után Rakovszky folytatta beszédét. Az indemnítási javaslatot nem fogadja el.

(A miniszterelnök beszéde.)

Gróf Tisza István miniszterelnök a külpolitikai helyzetet ismerteti. *Görögország csakhamar elfoglalja a Balkánon a megfelelő helyet.* Románia helye, a vezetőférfiak nyilatkozata szerint *a mi oldalunkon van.* Az ellenség gátolja az állásfoglalását, az oroszok miatt nem állhat nyíltan mellénk, de ez irányból nem fenyeget bennünket veszély. (Tetszés.)

Sajnálja, hogy gróf Andrássy Gyula a béke kérdését feszegette. Az antant sajtója ezt elferdítve fogja visszaadni, csak azt közli majd, hogy Andrássy a békekötést követelte, azt azonban elhallgatja, hogy a becsületes béke érdekében háboru folytatására kész.

A miniszterelnök szerint *csupán olyan békét köthetünk, amely jövőnk és biztonságunkat megalapozza.* (Élénk helyeslés.)

Tisza István végül kijelentette, hogy a háboru tartama alatt, sohasem vezette párt-szempontra.

Dohányt a katonáknak.

Szerbia, 1915. november 27.

Furesa szörnyeteg a háboru. Ugy átalakítja az embereket, hogy sok tekintetben rájuk se lehet ismerni. Tényekről írok, tehát senki se tamaskodjék. Mindenki természetesen találja ugye, hogy az embernek legdrágább kincse az élete. De csak addig, amíg nem harcoló katoná, mert egy harcéri katoná fütyül az életére. Mi akkor hát ennek a legdrágább? Talán a puskája? Talán a családja? Dehog. A dohány. Ha ez van, akkor jó világ jár rá. Különben gyógyíthatatlan a bubánata.

Ha mindezt nekem valaki otthon mesélné azt válaszolnám rá, hogy nem igaz. Pedig mennyire igaz. Lélektani okát kutassa más, én csak azt tapasztaltam magamon is, hogy bár otthon sohasem dohányoztam, itt folyton füstölök. És így van mindenki. Kezdetben cigarettázik, később már szivarozik, idővel meg a legkomiszabb dohányt is elszívja. Van aztán olyan idő is, amikor a dohánynak sokáig csak a színét látja. Csakhogy ez a szín tulajdonképpen nem a dohányé, hanem a megszáradt tölgy-, vagy diófafelevél. Hogy mire rá nem kényszeríti az embert a szükség, az szinte lehetetlen. Bizony még az ilyen száraz falevelet is elszívják, noha nem izlik. Bár élményeg a gyomruk és a fejük fáj tőle, mégis szívják önmagukat ámitva. Ha ilyenkor egy baka elé tennének egy adag kenyeret, ami 1 kg. és 400 gram, továbbá 36 deka, vagy csak 18 deka dohányt, ha hét nap óta nem látott is kenyeret, mégis a dohányt venné el választás esetén.

Tizenhét napig nem érkezett posta egy izben. Szerbia belsejében egy völgyben táboroztunk. Komisz időjárás volt. Három napig nem mozdultunk se előre, se hátra. Ennek pedig senki se szokott örülni, mert az egy helyen hosszú ideig való tartózkodásnak a koplalás a következménye. A tizenkilencedik napon örömhír ért bennünket: — megérkezett a posta.

Hat zsákkal mentem el érte. A tábori postára érkezve nagy felfordulást láttam. Kis és hamis módon küldött nagy csomagok vártak megviselt állapotban jól szétszórva tovább sorsukat. Egyik emberem, egy őrmester, lázasan kezdi meg a vizsgálódást:

— No van-e levél? — kérdezem.

— Dohányt, dohányt, keresek főhadnagy ur.

— Hogy, hát csomagban küldeti?

— Csomagban is, meg levélborítékban is. Szokatlan volt a válasz. Aztán nem sokat törődtem vele, tovább rendezgettük a postát.

Egyszer csak felkiált az én emberem:

— Megvan, főhadnagy ur!

— Micsoda?

— Hát a dohány! És a szeme csillog az örömtől, magában pedig boldogan mondogatja:

— Hát mégis csak hozott egy kis örömet.

Hat gyereke van, de azzal már nem törődött annyira, hogy vajjon levél érkezett-e hazulról.

Visszük a postát. Gyönyörű menet volt. Elöl az élén az őrmesterem, aztán libasorban öt ember, zsákkal a hátán és végül én. A tábor mellett haladunk el. Odakiáltom az embereknek:

— Háromszoros éljent emberek, mert postát hozunk.

Viharosan éljenek. De alig van vége az éljenzésnek, rögtön eszükbe jut a legnagyobb szükséglet és felém harsogják:

— Dohányt hozzon főhadnagy ur!

— Ejnye a kutya-fáját maguknak, hát a levél nem fontosabb?

— Örülünk annak is. De azt ugyis tudjuk, hogy valahogy csak vannak otthon, dohány nélkül azonban mit ér az élet.

Ezek a szavak a szívemig hatottak. Mégis csak különös, hogy ennyi családapának az első gondolata a dohány és nem a családja.

Emberek. Gondolkozzanak előtől otthon is és amikor a szivarvéget az utolsó szipantás után elakarják dobni, jusson eszükbe, hogy azért a kis dohányesetkért hány katoná reszket. Tehát küldjenek dohányt a harcérre.

Micsoda karácsonyi ajándék lenne!

Homo.

Milyen az élet Bártfán.

Hatósági tojás és burgonya.

(Saját tudósítónktól.) Ma egy éve, hogy az oroszok Sárosból eltakarodtak. Negyven-ezer orosz pusztította a környéket, különösen nagymennyiségű szarvasmarhát hajtottak el, sőt a feltalálható sertéseket is leöldösték. Képzeltető, hogy élelmiszert nem hagytak vissza, dacára annak, hogy pánikszerűen menekültek katonáink elől. Kolossó és Lófalú között súlyos vereséget szenvedtek, ez alkalommal az orosz katonai parancsnokság is kézkerekerült. Előtte való nap még peckesen sétáltak az orosz tisztek a bártfai sétányon és elmélázva hallgatták zenekaruk tüzes harcivalait, másnap már foglyaik voltak a zenekarral együtt.

A Délmagyarország munkatársának Bartsch Gyula bártfai rendőrkapitány érdekes részleteket beszélt el Bártfa jelenlegi közlélmiszéről. Dacára annak, hogy a város operációs terület volt és hadseregeket élelmezett, az élelmiszerek ára olcsóbb, mint bárhol az országban. Hus, tojás, burgonya van bőven, a fontosabb élelmicikkeket a hatóság kezeli és árusítja.

(Az élelmicikkekről.)

Bártfán tojás-utalvány rendszer van. Egy-egy család — aszerint ahány tagból áll — husz-harminc tojásra kap utalványt. A hatóság kötelezte a tojáskereskedőket, hogy minden héten ötezerkétszáz darab tojást szolgáltatassanak be a rendőrségre, hol a tojás-utalványokat kezelik. A tojás darabját a hatóság tíz fillérével árusítja. Azt a tojáskereskedőt, amelyik csak egy ízben is elmulasztja a reá eső mennyiséget beszállgatni, eltöltik attól, hogy árúját forgalomba hozza. Burgonyát is árul a hatóság, ezt is a rendőrség utalványára szerezheti be a közönség. Mutatoul a fontosabb élelmicikkek makszimális áraiból közölünk néhányat:

Husfélék:

Marhahus kilója	3 K 20 f.
Borjúhus "	2 " 50 "
Sertéshus "	4 " — "
Disznózsir "	7 " — "

Tej- és tejtermékek:

Teljes tej literje	— K 30 f.
Tejszín "	1 " — "
Juhturó kilója	2 " 30 "
Tehénturó "	— " 50 "
Vaj "	3 " — "

Szárnyas és tojás:

Csirke (rántani való) egy pár	3 K 40 f.
" (sütni való) " "	4 " — "
Liba (idei) darabja	6—7 " — "
Tyuk "	4—5 " — "
Tojás "	— " 10 "

Cukor:

Kocka cukor kilója	1 K 14 f.
Süveg " "	1 " 10 "

Főzelékfélék:

Burgonya kilója	— K 10 f.
Vereshagyma kilója	1 " — "
Fokhagyma "	2 " 30 "
Tök (nagyság szerint)	— " 40 "

Egyéb élelmicik:

Barna kenyér kilója	— K 70 f.
Kifli párja	— " 10 "
Nullás liszt kilója	— " 92 "
Kenyer " "	— " 54 "
Üvegrizs " "	3 " 20 "

Megjegyzendő, hogy ezek a makszimális árak ez év október hetedikén léptek életbe, azóta — természetesen — újabb ármegállapítások történtek.

(Az élelmiszér uzsorások büntetése.)

Friedmann Lipót bártfai lisztkereskedő a makszimális árszabás kijátszásának érdekes módját találta ki. Tíz kiló nullás lisztből kévésebbet nem lehetett nála vásárolni. A tíz kilogramm liszt husz koronába került, de minden vevő egy óriási doboz préselt heringet kapott ajándékba. Feljelentették, mire a rendőrség husz mázsa nullás lisztet és hetven doboz heringet vett üzletében zár alá és a közséi élelmiszér üzemmék a makszimális áron eladták. Az áruért befolyt összeg felét a kincstár kapta, másik fele pedig a városi szegényeknek jutott. Ezenfelül Friedmann két napi elzárásra és száz korona pénzbüntetésre ítélték.

Számos galliciai menekült van a városban, ezek Eperjes felől lisztet csempészték a városba, honnan Galiciába akarták szállítani. Bártfán ugyanis nyolcvannégy korona egy mázsa liszt, Galiciában pedig kétszázharminc korona. A csempésztés nem sikerült, a rendőrség háromszáz zsák lisztet kobozott el és azt a makszimális áron hatóságilag kimérette.

A Délmagyarország telefonjai

Szerkesztőség	305.
Kiadóhivatal	81.